

Чурапчыга күн тахсар!



САНА ОЛОХ

12+

2021 сыл
От ыйын
23 күнэ
бээтинсэ
№ 50 (11803)

Чурапчы улуунун хаһыата • ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР • @sanaoloh

Бээтинсэ от ыйын 23> субуота от ыйын 24> баскыһынньык от ыйын 25> бэнидизинньык от ыйын 26> олутуорунньук от ыйын 27> сэрэдэ от ыйын 28> чэппиэр от ыйын 29

— СОНУННАР —

«МАНЧААРЫ ООНЫУУЛАРЫН» КЫАЙЫЛААХТАРА ЧИЭСТЭННИЛЭР



От ыйын 16 күнүгэр „Айылгы“ норуот айымньытын дыэттигэр 21-с „Манчаары ооньууларын“ кыайылаахтарын, тириэньдэри, успурт федерациялар салайааччыларын чиэстээн буолла.

„Чурапчы — успурт туоната“ ырыанан добууоллатан, знамяны киллэрини саалаа мустубуттар туран эрэ ытыс тыаһынан көрүстүлэр. Спартакиада кыттыыны улуус дьаһалтатын успурка управлениетын салайааччыта Иван Оконешников биридди көрүннэринэн ситилии ырытан кэпсэттэ. Кыайыи эрдэттэн былааннааһын, биридди көрүннэринэн ырытан ыспарсымыаннары аттаран туруоруу, утумнаах дьарык, биригэ сомоболоһон үлэлээһин түмүгэр ситиһилиннэ диэн тоһоболоон бэлэттээтэ.

Дьарыктаныы 5 сириэн ытыллыбытын, онуоха тустаах нэһиликтэр салалталара, олохтоохтор олус үчүгэйдик, үтө санаалаах сыһаннаспыттарын эттэ, махтанна. Барарга-кэлэргэ тырааныспарынан хааччылыт улуустаабы үөрэх управлениетыгар, чуспаан салайааччы Юрий Посельскайга Горнайга тийэн

кыттыыны ылбыттар ааттарыттан махталларын тиэртэ. Түмүгэр кэлэр сылга Уус Алдан улуунун Бороһон селиэнньэтигэр буолуохтаах Саха сириэн норуоттарын ыспартыбынай ооньууларыгар күн сарсынньттан бэлэмнэниллиэхтээһин, тактической былаан оһолулуохтаабын эттэ. Аныгысы „Манчаары ооньуулар“ Тааттага буоларын, эрдэ дьэбэки билгиннэттэн ити күрэххэ болбомтону ууран, сыал-сорук туруорунан үлэлииргэ ынырда.

„Манчаары ооньууларын“ ох саанан ытыга абсолютнай чемпионката Дария Фомина ыспарсымыаннар ааттарыттан эбэрдэ тыл эттэ.

Улуус баһылыга Андрей Ноговицын кыайыыны абылбыттарга улуус салалтатын, дьонун-сэргэтин аатыттан эбэрдэтин тиэртэ. Бу үөрүүлээх, кыайылаахтары чиэстиир күнгэ балтыга Матрена Ноговицына 100 харахтаах дуобакка аан дойдуга бастаабытын, кининэн кизэн туттарын эттэ. Улуус салалтата спартакиадага

бэлэмнэни тэрээһинигэр күүскэ үлэлэспитин, успурт управлениетын начаалынньыга Иван Оконешников бу кыайыыга улахан оруоллаабын бэлэттээтэ. Чурапчы дьоно-сэргэтэ, уолсастыбаннай тэрилтэлэрэ, биллиилээх ыспарсымыаннарбыт бары биир киһи курдук сомоболоспуттара үчүгэй түмүктээх буолбуттун астынарын, үөрэрин, инникитин даһаны Чурапчы ыспарсымыаннара элбэх кыайыыны ситиһэллэригэр эрэнэрин биллэрдэ.

Ил Түмэн дьокугааттара: Олимпийскай чөмпүйүөн Павел Пинигин, Ыччат дьыалаларыгар, успурка уонна физическай культуурага кэмистиэт бэрэссэдээтэпэ Михаил Гуляев эбэрдэ тылы эттилэр, Чурапчыларын хамаандата кыайыытыттан үөрэллэрин биллэрдилэр.

Успурт бэтэрээннэрин ааттарыттан Семен Пинигин, Чурапчы нэһилиэгин баһылыга Владимир Сивцев эбэрдэлээтилэр.

21-с „Манчаары ооньууларын“ чөмпүйүөннэригэр, тириэньдэргэ, салайааччыларыгар, кыттыбыттарга приздарыгар, федерация тэрээһиннэ грамоталар,



харчынан бириэмийэлэр, бэлэхтэр туттарылыннылар.

Кыайылаахтары ыллам ырыанан Элеонора Дьяконова, Олег Максимов эбэрдэлээтилэр, түмүккэ уолсай хаартыскага түһүү тэрилиннэ.

Ыспартыбынай федерациялар салайааччылар тустаах көрүннэ кыттыбыт ыспарсымыаннары, тириэньдэри кытары көрсөн, инники үлэлэрин кэпсэтистилэр. Ол курдук ытыы федерациятын салайааччы Гаврил Владимиров тэрилтэтигэр сырытыннарда, харчынан бириэмийэлээтэ, инники үлэлэрин былааннаатылар.

Чурапчы чулууларыгар кыайыларынан эбэрдэ, бу тэтими ыһкытыбакка, өссө үрдүк ситиһиилэри!

Алексей СЛЕПЦОВ.



Бөбү уматарга анаммыт пилотнай бырайыак үлэлиэбэ



Чурапчы улуугуар «Экар» ХЭТ экспериментальнай бөбү уматар собуота тутуллар. Бу бырайыагы олоххо киллэрингэ эппиэттээх операторунан «Экологические системы Якутии» анаммыта.

«Бу собуот биһиги улууска босхо турда. Билинни үйбэ кураанах бөбү-сабы уматыы хайа да өтүттэн табыгастаах, экологичнай уонна барыстаах. Онон бөх-сах кыһалҕалаах боппуруоһа быһаарыллыаба

диэн эрэнэбит», — диэн этэр улуус баһылыга Андрей Ноговицын.

Билигин Рязань уобалаһыттан кэлбит исписэлиистэр оһох түмүктүүр оһолууларын оноро сылдьаллар, ол кэнниттэн үлэлээн сабылааба. Манньык оһохтор инникитин атын да оройуоннарда туруохтарын сөп.



Коронавируһу уонна баһаары утары үлэ боппуруостара

Улууспутугар вакцинация 50%-на тийэн эрэр. Быһыыны ылыан баһалаахтарга вакцина билигин баар. Киин балыыһа мизтэтигэр тийэн, быһыыны туруоруон эмиз сөп.

«Ил Дархан Айсен Николаев өрөспүүбүлүкэ үрдүнэн коронавирус ыарыыта аччаабата сэрэби үөскэтэр, онон нэһилиэнньэни вакцина эрэ быһыырын өйдүүхкэ наада диэн тоһоболоон эттэ», — диэр Андрей Ноговицын.

Бу иннинэ улуус баһылыга кылаабынай быраас Артем Косенофонтоньын Ил Дархан Ыппыт ВКС мунньагар кыттыыны ылбыттар. Бу мунньаха баһаар уонна коронавирус боппуруостара көрүллүбүттэрэ.

Андрей Ноговицын отчуоттарга уонна сир астааччыларга туһайан, ойуурга уоту отторгугар, табахтырыгытыгар сэрэхтээх буолун, баһаары таһаарыт буурьдаахтарга кытаанах мизрэлэр ылыллар буоллулар диэн сэрэттэ.

«СО» кэр.

— ИЛ ДАРХАН НЭДИЭЛЭТЭ —

— ИЛ ДАРХАН НЭДИЭЛЭГЭ —
Айсен Николаев үлэтин сүрүн түгэннэрэ
Энэ үлэтин 15 күнгэр Айсен Нико

От ыйын 12 күнүгөр Ил Дархан Рослесхоз салайааччыта Иван Советниковтың керүстэ. Кини Саха сиригэр федеральной суһал штаб соруудабынан тыа баһаардарын умуруоруу болтуруостарыгар кэлэ сырытта. Ол курдук, Рослесхоз өрөспүүбүлүккэ кемедэ 700-чэ киһини ыыппыта. Салайааччы хас да баһаары бартөлүөтүнэн көтө сындыан көрдө, Саха сиригэр оту умуруоруу үлэтин ымпыгын-чымпыгын биллэстэ.

Отнынь 13 күүнүр Айсен Николаев видеосибээс нэпүр ООН үрдүк таһымнаах бэлитиичэскай форумун сессиятыгар — «Сообществолар көмөлөрүндэ тирэхтээхтик чөлкө түһүү» олохтоох уонна эргилиэн бэһээстэрин IV Форумугар кытынна.

Ил Дархан манна кээр сълларга Саха сири
оллохтохторун доруобуйаларын тупсарыыга,
харьктааһынна туох сана олохуллуохтаабын
туһунан кылгастык кэпсээтэ. Сүрүн хайысхаларынан
персонализированнай медицинскэй көмө моделин
оноруу, үрдүк технологиялаах медицинэнэ,
профилактиканы уонна реабилитацияны тэрийии
буолуохтара.

Ол мурдак быйыл дорубуйа харыстабылыгар тулваннаах албак цифровой өнөтөөх уонна ол иһигэр ковидынан ылдыбыт дьону кэтээн карарга аналлаах «Здоровая Якутия» цифровой платформаны окурдуохтара. Айсен Николаев маны сөргэ сотору генетическэй чинчийкилэри уонна төрөппүттэригиттэн бэриллэр ыарыылары диагностикалыр кыабы кэнэтэр Национальной бааны арыыйахпыт диэти.

Айсен Николаев олохтох уонна эралийизм
былаастарын кыаҕын кууска туһанар көм
көпкө дьон санаалаах. Ити инниттэн Саха
Өрөспүүбүлүкэтин Баһылыгын иһинэн Тирэхтээхтик
сайдды сэбиэтэ тэриллибэ. Манна аан дойду
эраас судаарыстыбаларыттан аһартыаһаах
экспертэри ыһырдылар. Сэбиэт Саха сириг
климатын, географическай, демографическай уонна
култуурунай тосхоллорун умуоттаан туран, биэтик
сайдар суолу тобулуохтаах.

Отнын 13 күнүгүр Айсен Николаев уюна Иван Советников өрсүтүбүлүккө ыксаллаах бырыыга-майыга хамыыһыатын муннааын ыттылар.

Минна Ип Дархан Республхэ, итиэнна Айылба ресурсатыгар уонна экологияга министриэстибэттигэр Саха сириттэр баһаардэри умуруорууга ыыппыт көмөлөрүн иһин улахак махталын билирдэ. «Маанык улахак көмөнү хаһан да ыла ийик ээтибит». - дээн эттэ Айсен Николаев.

Эрэлхийн салалдаах бийлж кэлигнхи уонунан
сылларгэ ханда буолбатах кураануонна ити куннар
турдаллар, уот сизэит изнэ былырыыннытэ абар
40% кура диэн эттэ. Ити өрөспүүбүлүкэ баһаар
үмүрүсүүгэ улахан үтэ бытыллыбылын түмүгэр
кыапынна. Былырыын баһаар 95% үмүрүсүүлүбүт
эбит буоллар, быыл ити көрдөрүү аңаар
аңаары. Бүтүлүгүлүбүт киин көмөлөһөн сатанна.

Роспесхоз салайаз-мыта Иван Советников тыйаба турбу усту умуруорууга ыһыттылар үлэ Саха сиригэр уаскабыт балаһыанньабыа эппиэттиир, сөптөөх дизн

ବିଜ୍ଞାନୀମାନଙ୍କର

«Кырддык, Саха сиригэр уот сизбит тыа иэнэ бүтүн
Быллырыннытаабыр кыра. Бу улахан үлэ түмүгэ. Ону
салгыһыа нэһиэ», - дитэ Советников.

От аймн 13 хүмүгэр Ил Дархан өрөспүүбүлүкэ кovidы утары охорууга сунал штабын мууннарын ыгыта. Өрөспүүбүлүкэ баһылыга вакцинацияны 60%-тан кыраны ылыгыт оройуоннары эттэ. Бу ахсаанга Амма, Уһһэ Бүлүү, Нам, Таатта уонна Чурапчы улуустара кирирдир. Маны сэргэ вакцинация тэтимэ Алдан, Лемский уонна Мииринэй оройуоннарыгар намытаата. Вакцина элбэх саппааһа Нах, Томпо, Чурапчы, Ханалас улуустарыгар баар. Саха сиригэр вакцинация ортолукан быһаан 58% -гар тийидэ. Льюквскийга бу көрдөрүү – 62%.

Ил Дархан буюу нэгдүгээр хүснэгтэд оройсоннарга
вадминистрация тэтгэмийн куушурддэр соругу туруурда.

От ыйын 13 күнүгөр Айсен Николвев Хотугу-Илинги федеральной университет ректора Анатолий Николвевтыын көрүстө. Салайаччылар көрсүтүүгө үөрөх кыяатын салгыы сайдар суолларын уонна бөдөн бырайыактары олохто киллэрми туһунан кэпсаттилэр.

ХИФУ бүгүн «Приоритет – 2030» федеральной
бюрограамаба кылтынымалар. Бу бырайыак сыала
— 2030 сыга Арассыйаба 100-ча сайдылаах
билиини университеттары үүнэрии буолар.

Мань сэргэ ХИФУ атын үрдүк үөрэх кыһаларын уонна академической институттары кытта бииргэ геостратегическэй соруктары быһаарар туһунан консорциум тэрийэр быһааннаах.

Айсен Николаев университет бу хайыскаларга
былгавын айыурун билгэрде.

От ыйын 14 күнүгэр өрөспүүбүлүкэ баһылыгы Сэбиэскэй Союзу Геройа Федор Попов төрөөбүтэ 100 сыллаах үбүлүүгүгэр бэлэҕинэни тэргэтиннэртүрүүдүлэрин барыбыр кэлэти.

Айсан Николай муннаха Федор	Попов
100 сыллаах үбүлүөй өрөспүүбүтүкэ	урду
таһымнаахтык ытыллыахтааһын,	бары
бырайыактар аанымт болдьохторугар	үлэ
иниһиэхэ-хтарим баһагытэ	

От ыйын 14 күнүгэр Ил Дархан Саха сирин Счетнай бэллээтэтин бэрэссэдээтэлэ Егор Марковскайын көрүстэ Салайааччы Айсен Николаевка тарилта сыл бастаагы кыбаарталыгар үлэтин сүрүн түмүктөрүн туһунан кэлэстэ. Ол курдук, түөрт тэрээһин ыытыллыбыт. Олортон сорохтору хонтуруолунайдар. Бүгүн 15 хонтуруолунай уонна диспетчеризация аналутическай тэрээһин ыытыллар.

От өйин 14 күйүгүр Ил Дархан Арасыйы
Бырсымталыстыбатын Бэрэсдээтали
солбуйааччыта – Ууук Илин федеральной уокурук
Арасыйыа Бэрэсидьизини болумуочуйалаа
бэрэстэбилтэлэ Юрий Трутнев халаан уонун
баһаарлар болпуростарыгар мүнньагар иҥмына.

Өрсөлүүбүлүкз баһылыга уоту умуруоруут
Улук Илин уонна Сибирь эрэлийинэнэригтэн көбү
авиалероохрәне үлөннүттэз уонна десантнык
баһаарнайдар төһүү күөс буолбуттарын эттэ.

От ыйын 15 күнүгэр Айсен Николаев Горнай улуунун Магарас бөһүлөгүн таһыгар баар тье бэһээрдэрин умуруоруу үлэтэ хайдах ыһгылларын бэрэбэрэкпээтэ. Манна кини улууска уоту умуруорууга эбии ыарахан техника, тыраахтар, саппаас чаас ыһгалларыгар соруудахтаата. Маны сэргэ нэһилиэк таһыгар баар бэһээрдэргэ ууну кутар

Ст ийын 17 күнүгэр Айсен Николаев Дьокуускай куорат Гегаринокай уокуругар «Демонстрация» национальнай бырайыак чэрчитинэн тутула турар 240 миэстэлээх оҕо саадытар үлэ хаамыһын бэрэбизэкэлээтэ. Бүгүҥҥү туругунан оҕо саадын тутуу баалара 55% тэннэхтэр.

«Тутуу үлгөт» график бөлүмүнүнөн баран ишар. Эбийлэги бу сып бүтүтэ тутан бүтэрихтэрэ. Новопортовской – Дьоккуускай саямай улаатан итэр. оройуона буоларын учусттаан, бу оёо саада үлгөү кирибтиан кэнниттэн манна аны 1200 мистэлэхх оскуола тутуутун сабалыахтып. Куорат салалтатыгар итинник соруу туруорбутум», - диян бэлитээтэ Айсен Николаев.

От бийн 17 хүнүгэр Ил Дархан «Куттала суох, хэачысты балеах суоллар» национальней берайыак чэрчитинэн Дьокуускайга уулуссалар уонна суоллар ситимнэрин халытаалынай өрөмүөнүн бэрэбиэркэлээтэ. Суолу көрүүнү Айсен Николаев Жорнишкэй уулуссаттан Бүлүү трагэр дизри барар Окружной шоссе халытаалынай өрөмүөнүттэн сакылдаата.

Бу учлаастаах устата – 4,2 км. Түтүмэктээх үлэ
манна 2020 сылга сабаламмыта. Билигин суолта
асфалтаах бетон бастаагы араматын уурбуттар.
Эбийиэги быһыл алтынынны ый бүтүүтүгүр үлэс
кылаарлар билиэннээхтэр.

«Окружной шоссе куоратпыт биир сүүн суна,
манна балэсипатинан сылдыар ыллыж уонна
тротуардар онотуллуохтара», - диэн эттэ эрэгийиз
балылыа.

Мархаба Ил Дархан Олег Кошовой, Тулагы-
Килпэм нэһиликтэр Николаев аатынан уулуссалар
өрөмүөннэрин көрдө: Маны сэргэ суолу оноруу
үлэтэ Мархаба Интернациональной уонна Советскай
уулуссаларга ытыллар. Оһон бөлүөлөхкө быйыл
бу хайысхаба хаһан ытыллыбатах улахан үлэ бара
пыра.

Итмин таһынан суол үлэтэ бүтүн Хатаска, Тулагыга, Притрофнайга ытыклар.

Ог үеийн 17 хүмүүс Айсен Николаев Мамныыр суол реконструкциятын хаамыгтын кыпта биликтэ киини бу ұла графигынан 2023 сылта түмүктэнэлхтээх этэ, ол тынан баран быйыл бүтэрэр сорул туруорулуунна диэтэ. Маны сэргэ Ил Дархан бу күн Кангаласс микроаройуонутар 220100 миэстэлээх охуула-саады уонна Жатайский судаварфы тутуу хаамыгтын боробикэрэлээтэ уонна+Алексей Ний бааһынай хаһаайыстыбатыр сырыпта.

Афанасий НОЕВ,
Ил Дархан пресс-сэмпиртээр.

— ТЫЛА ХАҢААЙЫСТЫБАТА —

ҮҮТ СОБОТУОПКАТА БЭС ҮЙЫНААБЫ ТУРУГУНАН

Нэвчилэгтэр	Былаан 2021 с.	отчуоттуур ый 2021сыл				тохсуньу - бэс ыйа 2021 сэл			
		Бэс ыйа		(- +) туонна	туолуута %	былаан	факт	(- +) туонна	туолуута %
		Былаан	факт						
Аладар	480	60,54	70,605	10,07	116,6	145,39	181,41	36,02	124,8
Бахсы	275	34,71	51,892	16,98	148,9	83,36	123,73	40,37	148,4
Болтохо	120	15,14	12,907	-2,23	85,3	36,34	24,11	-12,23	66,3
Болугур	484	81,07	55,336	-5,73	90,6	146,66	179,75	33,09	122,6
Арыылаах	214	26,98	28,135	1,16	104,3	64,79	64,57	-0,22	99,7
Кыгаанах	174	21,88	35,112	13,23	160,5	52,55	71,32	18,77	135,7
Мугудай	371	46,83	53,827	7,00	114,9	112,46	111,10	-1,36	98,8
Одьулуун	393	49,54	63,393	13,85	128,0	118,98	134,53	16,55	113,1
Соловьёв	422	53,20	72,725	19,53	136,7	127,76	151,11	23,36	118,3
Сылан	539	67,89	74,303	6,31	109,3	163,26	147,97	-15,29	90,6
Төпөй	377	47,49	47,756	0,27	100,6	114,04	101,27	-12,77	88,8
Хадаар	420	62,98	67,349	14,37	127,1	127,21	132,84	5,63	104,4
Хатылы	178	22,40	20,541	-1,86	91,7	53,80	45,80	-8,00	85,1
Хайахсыт	190	23,90	28,380	4,49	118,8	67,39	50,24	-7,15	87,5
Холтобо	235	29,67	30,469	0,80	102,7	71,24	76,85	5,61	107,9
Чакыр	380	47,88	74,423	26,54	155,4	114,96	204,86	89,88	178,2
Чурапчы	15	1,89	2,767	0,88	146,4	4,54	6,50	1,96	143,2
үлүүс үрдүнэн	5285,10	664,1	789,73	125,64	118,9	1594,75	1807,87	213,22	113,4

ЭБЭРДЭЛИИБИТ



Күндү киһибитин, тапталлаах кэргэммин, абабытын, эһэбитин, СӨ Үтүөлээх учууталын, РФ үөрэбүрүмтүн, СӨ физкультур, спорт туйгурун, «Учууталлар учууталара», «Үөрэнээччи биһирэбил», Учуутал номинацияга «Гордость Якутии» бэлэстэр хаһаайынарын Владислав Николаевич КРИВОШАПКИНЫ үөрүүлээх үбүлүүгүнэн итихтик-истинник эбэрдэлиибит!

Эн дьиннээх саха эр киһитин быһытынан киз-холку майгыгар, мындыр өйгөр, уус илһегэр, уран тарбаххар, ханнык бабарар үлэни судургутук, түргэнник хаачыстыбалаахтык толорор ураты сатабылгар, тобулар талаангар сүгүрдүбүт, кизин туттабыт!

Бабабыт чэбиз-чэбдик доруобуйаны, самныбат күүстээх санааны, ыра санаан барыта туолтун, дьол-соргу тосхойду! Олох хас сана күнүттэн дуоһуйууну, астыныны эрэ ылан, бу орто дойдун умсулбанаах олоһор өссө да үтүмэн сылларга аламай күнү уруйдуу көрсөн, улахан дьиз кэргэн аба баһылыга, эрэллээх эркин, тулхадыйбат тулаанына, муударай субэһитэ буола сылдьаргар бабабыт!

Эбэрдэни кытта кэргэнин Дария, уолун Коля, кийитин Рена, кыргыттарын Марина, Нарыйа, күтүөттэрин Слава, Алик уонна сизинэриг.

Ытыктыыр, убаастыыр күндү убайбытын Владислав Николаевич КРИВОШАПКИНЫ олоһун кэрэ бэлэст күнүнэн, өрөгөйдөөх үбүлүүгүнэн ис сүрэхтэн эбэрдэлиибит!

Бабабыт тиит мас курдук чиргэл доруобуйаны, үлэсэр өссө үрдүк ситиһиһлэри, куруук манньк эбэрдэи эрчимгин ытыктыбаака, тапталлаах кэргэнтүннэн Дария Александровналыын өссө да уһуннук оболоргут, сизинэриг тапталларынан, махталларынан кынаттанан, уһун үйэпэмэргитигэр. Биһизхэ куруутун субэ-ама, өйөбүл буоларгар махталбыт мунура суох.

Эйизхэ уонна дьиз кэргэнтэр мэлдьи ситиһи эрэ эгээрдэстин, куруук дьол-соргу эрэ тосхойду! Алгыс баһа сылланнын!

Мырылаттан быраатын Дима, кини дьиз кэргэнэ.

--- КЭРИЭСТЭБИЛ ---

--- ПОЛИЦИЯ МУННУТА ---
СААБЫТ ДОКУМУОНУН
ОНОТТОРОРГУТ БУЛГУЧЧУЛААХ

Билинни туругунан улууспутугар уопсайа 3021 саалаах киһи баара бэлэстэнэр. Кинилэр ааттарыгар уопсайа 6348 устуука уотунан эстэр саа бэлэстэнэр.

Ол курдук, 3021 саалаах киһиттэн уопсайа 250 сааларын докумуоннарын (разрешение на хранение и ношение охотничьего оружия серии РОХа) болдьоо бүтэн сылдьара бэлэстэнэр: Чурапчы нэһилиэгэр – 72, Дирингэ – 27, Мугудайга – 17, Мырылаага – 14, Хатылыга – 11, Болтонобо – 5, Бахсыга – 14, Арыылааха – 3, Одьулуунга – 10, Мындабаайыга – 23, Чагыра – 7, Хайахсыка – 5, Хадаарга – 7, Сыланга – 12, Телөйгө – 5, Кытаанаха – 3, Чыалпараага – 15.

Сааларын докумуоннарын

болдьоо бүтүт дьон эбэтэр болдьоо бүтэн эрэр дьон, Чурапчы улуунун Крупская уул. 3/а №-дээх дьизтигэр кэлэн, докумуоннугун оноттороргут булгуччулаах.

Ирдэнилэр докумуоннар: саа айы госуслуганан сайабылыаннаа, пааспар, саа көнүлэ, булт билиэтэ (бу 3 докумуон куюпалара), медьсыраапка (форма 002, 003), хаартыска 3х4, сизэйэ бэрэбиэркэтин аактата уонна бэйэбит бас билэр саабыт.

Билсэр төлөпүн: 41-649, 8925 213-41-37.

Чурапчы улуунун лицензиялыыр-көнүллүүр үлэ отделениета.

Извещение о проведении открытого аукциона по
продаже права на заключение договора купли - продажи
земельных участков

Организатор: МКУ «Комитет по управлению муниципальным имуществом» МО «Чурапчинский улус (район)»

1. Земельные участки под индивидуальные жилые дома, находящийся по адресу: Республика Саха (Якутия), Чурапчинский улус, с. Чурапча, р-н бывшего аэропорта.

Ознакомиться с информацией можно на сайте: <https://mo-churapchinsky.sakha.gov.ru/>

Или по адресу: с. Чурапча, ул. Карла Маркса, д.21; тел. 41-986

Размер задатка: 20% от начальной цены.

Период приема заявок: 20 июля – 20 августа 2021 г.

Дата, время и место проведения аукциона: 25 августа 2021 г., 14:00 по местному времени, с. Чурапча, ул. Ленина, д.41.

Суон дурдабыт, халын хаххабыт, тапталлаах абабыт, эһэбит, СӨ Тыа хаһаайыстыбатын уонна үлэ бэтэрээнэ, Кытаанах нэһилиэгин олохтооһо Парфенов Николай Васильевич ыарахан ыарыыттан олохтон туораабыта бу дьыл от ыйын 24 күнүгэр 40 хонугун туолар.

Абабыт 1950 сыллааха тохсунньу 22 күнүгэр күн сириг көрбүтэ. Төрөппүт абата Хоту Сылан Өрт күөлүн Макаровтарын, ийэтэ эмиз Илин Өрт күөлүнэн, Балабаннаабынан, Көрдүгүнэн олохтооһо Кытаанах нэһилиэгин төрүт олохтооһо.

Абалара колхуос салайар үлэлэригэр, булчутунан, ийэлэрэ ыанньыксытынан үлэһии сылдьан ыал буолан, 18 оболормуттарыттан 5 оҕо ордон хаалбыт. Убайдары Василий Васильевич, Поликарп Васильевич, Петр Васильевич Чурапчынан, Кипэниһэн олохсуйан олохтообуттар, элбэх оболорхтор, сизиннээхтэр.

Кыра Коля 1957 сыллааха нулевой кылааска Кытаанах оскуолатыгар үөрэххэ кирибитэ. Алын сүһүөх кылаастарга үчүгэй үөрэхтээх этэ. Үрдүк кылаастарга харабынан мөлөөн орто эрэ үөрэхтэммитэ. Оскуолаба сылдьан үчүгэй хайыһардыт, саахымаччыт. Куруук бэрээдэктээх, табаарыстарыгар үтүө сыһыаннаах буоларын мэлдьи ахталлар. Кыра оҕо сааһыттан от-мас үлэтигэр такайыллан, 8-с кылаас кэнниттэн улахан дьон звенотугар от кэбиһээччинэн үлэлээн, үлэтигэр таһаарылаах, кыахтаах, түргэн туттуулаах отчут буола үүмүтэ. Звеноса сылдьан куо, куобах булдулар дьонтон итэһэ суох сылдьара, ас астаан буһарарыгар тэннээсэ суоҕа. Эмиз үлэтигэр курдук ыраас, түргэн туттунуулаах

Күндү киһибит мэлдьи тыыннаах

кыайыгас асчыт этэ. Көчүктэйинэн, Ньэмнээһинэн колхуос учаастага тэриллэн, Парфеновтар дьиз-уот туттан онно олохсуйбуттара. Алаһынан үрэбинэн уонтан тахса ыал буолан, кулууптанан, маҕаһынанан сайдан испиттэрэ.

8-с кылаас кэнниттэн Чурапчыга интэринээт-оскуолаба үөрэнэ кирибитэ. Оччотооҕуа Кытаанах 8 кылаастаах буолан, Сыланынан – Чурапчынан тарбанан үөрэнип буолбута. Чурапчыга убайыгар Василий Васильевичка оспорон, 1 сыл үөрэммитэ. Тустууга эриллибитэ, онтон 10 кылааска Сыланга тахсан 10 "б" кылаас үөрэнээччигэ буолбута, интэринээткэ олохтообута.

1968 сыллааха Сылан орто оскуолатын бүтэрээт, колхуос отделениетыгар сүөһү көрбүтэ. Ол күнүн Сэбиэскэй аармыйа кэнээтигэр ынырыллан, Улан-Удэ таһыгар артиллерийскай полкага сулууспалаабыта.

1970 сыллааха дойдутугар армияттан этэнгэ эргиллэн кэлэн баран, Лыппаарыйага сүөһү көрүүтүгэр салгып үлэлээбитэ. Ол үлэһии сылдьан, Дьяковская Семен Семеновичка тырахтарыс кууруһун түмүктээн, тырахтары ытар быраабы ылар.

1975 сыллааха Чурапчы промкомбинатыгар кириэн, 1 сыл устата столарынан үлэлиир. Онтон мас кэрдитигэр, тырахтарыһынан Мырыланан, Сыланынан, Чурапчынан үлэлээбитэ. Промкомбинатка

үлэлээбит кэмнэригэр кыанар-кыахтаах үлэһитинэн биллэрэ. Ытыллар күрэхтэһиһлэргэ ичин кимизхэ да биэрбэтэ, мэлдьи 1-кы мизстээ сылдьара. Кэлин уопутунан, хайдахтаах да хойуу мастаах тыаба маһы сатаан эргитэр-урбаттар, түрүлүөккэлээн, олус сатабыллаах кизин билиилээх механизатор буолбута.

1987 сыллааха Местникова Матрена Павловналыын олохторун холбоон, кыыстанан, бэркэ үлэлээн-хамсаан олохтообуттара. 1992 сыллааха колхуос эстэн, "Сэргэ" бааһынай хаһаайыстыбага уонча буолан кыттыһан үлэһиилэр, кэлин балтытынан туһунан хаһаайыстыба буолан, Матрена Павловна докумуоннарын бэрийэн үлэһиилэр. Кэргэнинэн үлэлээн-хамнаан, дьонун дьон, ыал онортоон, аатын ааттатар, суолун салгыыр ыччаттардаах.

Уһун ыарахан ыарыы буулаан, күндү киһибитин хомойох иһин биһигиттэн букатыннаахтык былдьаан барбыта абатын... Тапталлаах абабыт, эһэбит барахсан сырдык мөссүөнэ өйбүтүгэр-сүрэхпитигэр өрүү тыыннаах сылдьыаба...

Оҕолоро, күтүөттэрэ, сизиннэрэ.



СЫРДЫК МӨССҮӨНӨ ӨРҮҮ ТЫЫННААХ

Күндүтүк саныыр кэргэним, абабыт, эһэбит Марков Василий Семенович уһун ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбыта бу дьыл от ыйын 21 күнүгэр 40 хонугун туолла.

Кини 1958 сыллааха кулун тутар 14 күнүгэр Чурапчы оройуонун Хайахсыт нэһилиэгэр Семен Иннокентьевич, Мария Семеновна Марковтар дьиз кэргэнэригэр 4-с оболон күн сирин көрбүтэ. Кыра эрдэбиттэн үлэни кыайа тутан, дьонугар күүс - көмө буолара. Сайынын улахан дьону кытта тэннэ окко колхуоска үлэлиирэ, кыһынын ийэтигэр хотонно көмөлөһөөччү буолара, күн айы мас эрбээн, муус киллээн солото суох буолара. Элбэх табаарыстаах этэ, оскуолаттан субурутан абалан дьизтигэр хоннороро. Оҕо эрдэбиттэн булчуурун наһаа себүлүүрө. Туох да үлэттэн толлон турбат, оноруом дьизитин хайаан да толорор, киһизхэ барытыгар көмөлөһөр эйэбэс-сайабаас майгылааба.

Биһиги ыал буолан, 2 уол, 2 кыыс оболору улаатыннанан, барыларын үрдүк үөрэхтээн, ыал онортоон 4 сизин тапталын биллибит. Кини Иволгинский мелиоративнай техникуму бүтэрэн, Чурапчыга сельхозхимия кылаабынай агрономунан үлэһии сырыттабына

билсэн, ыал буолбуппут. Үлэбинэн Мындабаайыга ананан, онно көһөн 10 сыл олохтообуппут. Кизин, улахан дьиз туттубуппут, сүөһү, сибииһээ, кууруса иппиппит, обуруот бөбө оспордон, сиздэрэй сибээки ыһан, олус дьоллоохтук олохтообуппут. Аймактарбыт, табаарыстарбыт сайынын биһигиттэн араахтат этилэрэ. Элбэх ыалдыт-хонно, үөрүү-көтүү бөбө буолара. Билигин бары ол кэми саныыбыт, ахтабыт. Чурапчыагропромстрой тэрилтэсэ ыһыллар дьизин Мындабаайыга көһүөхпүттэн наар тутууга үлэлээбитэ. Мындабаайыга таас дьыссааты, Чурапчыга, Хатылыга таас оскуоланы, элбэх чааһынай дьизин тутуспута.

Чурапчыга төттөрү көһөн кэлэн, эмиз кизин-куон дьизин туттан, кыра кыһынынан олохтон, улахан сизиннэрин бүүбэйдэспитэ. Кэлинни сылларга бары куоракка олохсуйан оболорбутун, сизиннэригитин кытта ныйр-бааччы олохтообуппут. Куораттаабы дьизитин, уолун сабыс-сана квартиратын, уотугар тийэ барытын уопаттарын, күтүөтүн кытта бэйэтэ ремонтнаабыта.

Кини онорбута барыта акуратнай, хаачыстыбалаах буолара. Айылбаттан талааннаах уус этэ. Биридэ да оспорон ылбат түргэн - тарбан, ыраас туттунуулаах үлэһит этэ, куруутун туһунан эрэ дьарыгыра сылдьара. Дьизлэри оһуордаан, уруһуйдаан кизгэтэрэ. Олус үчүгэйдик уруһуйдуура, тимиринэн да, маһынан да уһанара, иистэнэрэ, этэрбэс улларара, дьизбэ туттуллар бытовей техниканы ремонтнуура. Айылбаага сылдьарын, булчуурун себүлүүрө. Туһах, капкаан иитэн куобах, хас да киис, кыһыл саһыл туттуттааба.

Кэлин 2 сыл даачаламмыт кизмитигэр, олуһун сүргэтэ көтөбүллэн, аны даача оноруутун түбүгэр сылдьыбыта. Күнү быһа чапчыла сылдьара. Сизиннэригэр, ураты тупсабайгына оҕо площадкатын, улахан хачыалы онорбута. Билигин оболорбут күнү быһа онно оонньууллар. Эһэбит сүрдээх дьээбэлээх, көрдүүс кэспээннээх этэ. Дьонно куруутун истин сыһыаннааба, кыаба тийэринэн көмөлөһө, субэһии - амалы сылдьара. Чугас дьонугар олус кыһамнылааба, наһаа

аймабымсах, сахалыы ыалдытымсах этэ. Төрөөбүт дойдутун Хайахсытын, дьонун-сэргэтин куруутун ахтара-саныыра. Күтүөттэрин, кийитин наһаа себүлүүрө, убаастыыра. Күндү киһибит оспорон ааспыт олоҕо биһизхэ үйэ-саас тухары истин өйдөбүл буолуоҕа, кини сырдык мөссүөнэ өйбүтүгэр-санаабытыгар өрүү тыыннаах сылдьыаба.

Кини олоһун салгыыр, туйабын хатарар оҕолоро, сизиннэрэ аатын ааттата туруохтара.

Күндү киһибитин сүгэрбит ыарахан күннэригэр, аһынытын тэннэ үлэһитибит, бары өттүнэн күүс - көмө, субэ - ама буолбут, тигэх суолугар атаарсыбыт бары аймактарбытыгар, каплизгаларбытыгар, дьүөгэлэрбитигэр, биридэ үөрэммит доһотторбутугар, махталбытын тиздэбит.

Кэргэнэ, оҕолоро, сизиннэрэ.



